

Gammaundersökning av sköldkörtelmetastaser med ablationsbehandlingsdos

Syftet med ablationsbehandling med radiojod är att med hjälp av strålning förstöra sköldkörtelvävnad lokalt eller cancervävnad i sköldkörteln.

Syftet med gammaundersökning av metastaser i sköldkörteln är att utvärdera effekten av radiojodbehandling, undersöka spridningen av cancer i sköldkörteln eller att hitta lokalt återkommande cancerhärdar, lymfkörteltumörer eller sekundära tumörer som samlar radiojod.

Först genomförs radiojodbehandlingen. Efter det hålls du i isolation på avdelningen i 1–3 dygn.

Gammaundersökningen genomförs sju dygn efter radiojodbehandlingen. Undersökningen tar ungefär en timme.

Om du är gravid eller misstänker att du är gravid, ring numret i slutet av denna anvisning. Behandlingen ges vanligtvis inte till kvinnor som är gravida eller ammar.

Förberedelser inför undersökningen

Två veckor innan behandlingen ska du undvika: livsmedel som innehåller jod, såsom sushi, havsfisk, riklig konsumtion av mjölkprodukter (över 5 dl/dygn), ägg och jodhaltigt salt, alg- och multivitaminpreparat, hostmedicin samt antiseptiska medel (t.ex. Betadine).

Välj dessa livsmedel två veckor innan behandlingen: kött, potatis, ris, pasta, gröt, grönsaker, bär, frukter och grönsaker.

På dagen för radiojodbehandlingen: ät eller drick inte två timmar före behandlingen och två timmar efter behandlingen.

På dagen för gammaundersökningen: ät och drick normalt.

Den behandlande läkaren ger anvisningar om nödvändiga läkemedelspauser.

Om du får radiojodbehandlingen under Thyrogen-stimulering (hormonbaserad stimulering av sköldkörtelvävnaden), ta dina sköldkörtelläkemedel som vanligt. Thyrogenstimuleringen ges under två dygn före radiojodbehandlingen. Innan Thyrogenstimuleringen genomgår kvinnor ett graviditetstest.

Kontakta isotopenheten om du har varit på kontraströntgenundersökning under de senaste sex månaderna.

Radiojodbehandling

Kom direkt till avdelning K5 i K-flygeln på behandlingsdagen. På vårdavdelningen får du handledning av skötaren i praktiska frågor angående behandlingen. Efter det ger skötaren på isotopavdelningen dig en radiojodbehandlingskapsel som ska sväljas med vatten. Efter att du fått kapseln får ingen komma in i ditt rum utan särskild orsak.

Den radioaktiva joden söker sig till sköldkörteln. I sköldkörteln förstör joden överaktiv sköldkörtelvävnad eller cancervävnad. Jod medför en strålningsrisk för omgivningen.

Isolering

På grund av strålningen som radiojodbehandlingen medför ska du vistas i ett isoleringsrum under 1–3 dygn. Behandlingen börjar oftast på en måndag.

Du måste vara självständig och sköta om de dagliga sysslorna, för att behandlingen ska kunna genomföras.

Om du röker, påbörja användningen av nikotinplåster eller tuggummi redan hemma. Rökning är förbjuden på avdelningen.

Du måste byta dina egna kläder till sjukhuskläder. Du måste vara ensam i rummet under tiden i isolering. Du får inte lämna rummet och gäster får inte vistas i rummet. Du kan kommunicera med vårdpersonalen genom en telefon.

Du kan ta med dig tidsfördriv till avdelningen, till exempel läsning eller handarbete. I rummet finns en tv. Du kan också använda din egen telefon och smart enhet.

I isoleringsrummet finns ett genomräkningsskåp. Genom det får du maten samt de vårdartiklar och läkemedel du behöver. Kärlden är engångskärl och i rummet finns ett eget kärl för soporna.

Radiojoden utsöndras i huvudsak i urinen men även i avföring och saliv. Drick rikligt med vatten under behandlingen. Du kan öka

salivproduktionen genom att till exempel tugga tuggummi, äta syrliga sötsaker eller dricka syrlig saft. Du kan ta tuggummi eller syrliga sötsaker med hemifrån.

Du får inte duscha under tiden då du är i isolering. Du får dock tvätta ditt underliv.

Du måste använda engångshandskar i samband med toalettbesök. Skölj toaletten 2–3 gånger efter varje gång du använt den. Tvätta händerna noggrant efter toalettbesök. Om urin hamnar på golvet får du separata anvisningar för att rengöra det.

Om du kräks inom två timmar efter att du fått radiojoden ska du kontakta personalen på specialavdelningen. Kräkningar städas undan med nitrilhandskar för engångsbruk. Även andra sekret, såsom blöjor som innehåller urin och dylikt ska hanteras med försiktighet och nitrilhandskar ska användas.

Biverkningar kopplade till radiojodbehandlingen är sällsynta. Du kan uppleva värmekänsla eller smärta på halsen. Du kan känna dig äcklad. Det kan också ha svullnad i halsen och uppleva andnöd.

Berätta om dina symtom för skötarna. Vid behov får du läkemedel som lindrar symtomen. Du får anvisningar om användningen av kylpåse och tilläggsäsyre.

Mängden resterande strålning mäts med strålningsmätare. När mängden strålning har minskat till den överenskomna gränsen får du gå hem.

Gammaundersökningen genomförs sju dygn efter radiojodbehandlingen. Du befinner dig i liggande ställning under bildtagningen och den är smärtfri.

Radioaktiviteten har inte helt lämnat din kropp då du blir utskriven. Följ strålskyddsanvisningarna som finns i denna anvisning.

Efter behandlingen

Drick mer vätska än vanligt och urinera ofta efter undersökningen. Det strålände spårämnet försvinner med urinen.

Tvätta dina händer noggrant efter toalettbesök och om möjligt, torka händerna i en engångshandduk. Urinen är radioaktiv. Skölj toaletten 2–3 gånger.

Om du ammar måste du sluta helt med amningen efter att du fått den radioaktiva joden.

Du får inte bli gravid eller avla barn under minst sex månader efter behandlingen. Strålningen kan påverka spermier och äggcellerna samt skada eventuella foster.

FÖLJ FÖLJANDE ANVISNINGAR

EFTER ISOLERINGEN, så att personer som du är i kontakt med inte exponeras för extra strålning:

På hemresan kan du använda ett allmänt färdmedel om resan tar mindre än en timme.

Sov ensam de första fyra dygnet. Om andra personer sover i samma lägenhet, ska det vara minst två meter mellan sängarna även om det finns en vägg mellan dem. Väggarna skyddar inte mot strålning av den här typen.

Umgänge med barn och gravida

Under de första 12 dagarna får du vistas högst 30 minuter per dag nära förskolebarn och gravida kvinnor (på mindre än två meters avstånd). Det gäller även att hålla barn i famnen. Under denna tid är det bra om någon annan sköter om småbarn under två år. Om detta inte är möjligt begränsa tiden då du är nära till så kort tid som möjligt.

Under de följande två veckorna (dagarna 13–26) rekommenderas att du vistas högst tre timmar per dag nära gravida kvinnor eller barn i förskoleåldern (på mindre än två meters avstånd).

Sociala situationer

Undvik under 2–3 dagar sociala situationer i vilka du kommer i nära kontakt (mindre än två meter) med samma människa under flera timmar. Sådana kan vara till exempel arbetsplatsen, färdmedel, bio, teater, besök osv.

Om du hamnar oväntat på sjukhus under den första veckan ska du berätta om din behandling för den behandlande läkaren.

Arbete

Ifall du arbetar med barn, får du vid behov ett intyg över sjukledighet av din behandlande läkare.

Utlandsresa

Vid tullstationer används radioaktivitetsmätare. För en möjlig utlandsresa eller sjukhusvård får du ett intyg över den behandling du genomgått från isotopenheten. Undantag: Ryssland tillåter

inga radioaktiva patienter att resa in i landet
ens med intyg innan det gått två veckor från
behandlingen.

Annat att beakta

Mer information om läkemedlen som nämns i
denna anvisning hittar du på adressen
www.laakeinfo.fi. Du kan även fråga din
behandlande läkare.

Du får undersökningresultaten av läkaren
som vårdar dig.

Om du inte vet hur du får resultaten, fråga
polikliniken eller avdelningen som skickade
dig till undersökningen.

Inga separata avgifter tillkommer för
undersökningen.

Avboka tiden om du inte kan komma. Om du
inte avbokar tiden kommer du att debiteras
en straffavgift.

Kontaktuppgifter:

Isotopenheten, tfn. 040 127 4273

Avdelning K5, tfn. 05 352 4055